

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. +370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, http://www.smsm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024- - Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 14, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3419“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, vykdydama Vyriausybės kanclerio 2024 m. vasario 29 d. rezoliuciją Nr. S-595, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projekto teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. SV-S-1303 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1 punktas.

Nutarimo projekto tikslas – iš dalies pritarti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui ir siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą pagal jame teikiamas pastabas ir pasiūlymus, kurie ir toliau skatintų savivaldybes plėtoti ir užtikrinti visų mokinių poreikius tenkinantį mokyklų tinklą. Nutarimo projektu siūloma tik išskirtiniais atvejais, kai vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių užtikrinti neįmanoma, sudaryti galimybę mokyklos steigėjui tėvams (globėjams, rūpintojams) pasiūlyti pasirinkti kitą, jo vaikui tinkamą ugdymą ir specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimą užtikrinti galinčią mokyklą. Taip pat, siekiant išvengti piktnaudžiavimo atvejų, siūloma nustatyti, kad neproporcingos ar nepagrįstos naštos mokykloje vertinimas vyktų švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka ir mokyklos steigėjo sprendimui siūlyti rinktis kitą mokyklą turėtų pritarti švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija (numatoma, kad ja taptų Lietuvos įtraukties švietime centras, kuris metodologiškai konsultuoja pedagogines-psichologines tarnybas dėl vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, stebi ir analizuoja

situaciją dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo, rengia metodikas ir priemones, galinčias padėti tinkamai šiuos vaikus ugdyti ir kt.).

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Rengiant nutarimo projektą Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizavo diskusijas su nevyriausybinėmis organizacijomis, įskaitant Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungą, Lietuvos autizmo asociaciją „Lietaus vaikai“, Lietuvos kurčiųjų draugiją, Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendriją „Viltis“, Lietuvos šeimų, auginančių kurčius ir neprisigirdinčius vaikus, bendriją „Pagava“, NVO vaikams konfederaciją ir Lietuvos negalios organizacijų forumą. Taip pat organizuotos diskusijos su Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisija prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, su Vytauto Didžiojo universitetu, Vilniaus universitetu, Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos ir Mykolo Romerio universiteto atstovais.

Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijai, Lietuvos pradinio ugdymo mokyklų atstovų asociacijai, Lietuvos progimnazijų asociacijai, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacijai, Lietuvos gimnazijų asociacijai, Vilniaus universitetui, Vytauto Didžiojo universitetui, Žmonių su negalia teisių komisijai prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos ir Lietuvos negalios organizacijų forumui, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Per nustatytą laiką nutarimo projektui pastabų nebuvo gauta iš Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos, Lietuvos pradinio ugdymo mokyklų atstovų asociacijos, Lietuvos progimnazijų asociacijos, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacijos, Lietuvos gimnazijų asociacijos, Vilniaus universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto. Nutarimo projektas tikslintas pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Žmonių su negalia teisių komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Lietuvos negalios organizacijų forumo ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos ir Teisės grupių pateiktas pastabas. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, aptarti derinimo pažymoje.

Nutarimo projektas buvo skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektas buvo svarstytas 2024 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime (toliau – tarpinstitucinis pasitarimas). Pagal tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas Nutarimo projektas buvo pakoreguotas.

Tarpinstituciniame pasitarime aptarta ir Lietuvos negalios organizacijų forumo pastaba dėl siūlymo neišskirti mokinio ugdymosi poreikių lygio, bet užtikrinti, kad kiekvienas toks atvejis būtų vertinamas individualiai ir būtų veiksmingai pasitelkiamos visos įmanomos priemonės, siekiant tinkamai pritaikyti ugdymosi sąlygas kiekvienam mokiniui.

Atkreipiamė dėmesį, kad mokiniams, turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, tam tikrais atvejais gali būti reikalinga ne tik švietimo pagalba, bet ir tam tikros asmens sveikatos priežiūros paslaugos, todėl tam laikotarpiui, kol mokinys mokysis, sutelkti šias paslaugas teikiančių specialistų komandą į mokyklą kartais gali būti neįmanoma. Be to, mokykloje vaiko ugdymosi poreikiai gali būti neužtikrinti ne tik dėl fizinės aplinkos trūkumų, bet ir (arba) dėl mokytojų kompetencijų, arba (ir) reikiamos pagalbos ir paslaugų bei dėl žmogiškųjų išteklių stygiaus, nerandant jas galinčių teikti specialistų arba dėl planuojamo jų darbo krūvio, nes pagalba turi būti teikiama mokinio dalyvavimo ugdymo proceso metu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis, specialiosios mokyklos skirtos mokiniams, kurie dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turi didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Atsižvelgiant į tai, kad specialiosios mokyklos yra skirtos mokiniams su dideliais ar labai dideliais specialiaisiais ugdymosi poreikiais, tampa svarbu apriboti privalomumą bendrojo ugdymo mokykloms privalomai priimti vaikus, turinčius nedidelių ar vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių. Tačiau neproporcinga ir nepagrįsta našta negali būti laikoma svarbesne nei geriausi vaiko interesai, todėl pirmiausia turi būti siekiama užtikrinti tinkamas sąlygas visiems vaikams lygiomis teisėmis naudotis savo teise į kokybišką švietimą, o neproporcinga ir nepagrįsta našta vertinama vėliau. Šiuo atveju, taip pat svarbu tinkamų sąlygų pritaikymo sąvoką apibrėžti teisės aktuose, tačiau siekiant nedidinti atskirų dokumentų skaičiaus ir vengti perteklinio jų rengimo, tinkamo sąlygų pritaikymo sąvokos, neproporcingos ir nepagrįstos naštos principo išaiškinimą, tikslinga pateikti Švietimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytoje Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo organizavimo tvarkoje arba Vyriausybės patvirtintose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ugdymo departamento Švietimo pagalbos skyriaus patarėja Daiva Vaišnorienė (tel. + 370 666 33 093, el. p. Daiva.Vaisnoriene@smsm.lt). Nutarimo projekto rengimą koordinavo Ugdymo departamento direktorė Jolanta Navickaitė (tel. + 370 615 68 085, Jolanta.Navickaite@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

Nutarimo projektas, 7 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė, laikinai einanti
švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas

Monika Navickienė